

لیخانواده که مرکب از پدر، مادر،
و خواهر بزرگ، دیگر افرادی چون عموها،
عممهها، دائی‌ها، خالمهها و
و هر کدام از آنها روش خاصی در برابر
کودکان دارند و شرایط و مقتضیات فرهنگی
خود را به او منتقل می‌کنند.

۲- مدرسه که متشکل از گروهی ناهماهنگ
است، از مدیر، معلم، مستخدم، مسئول
امور تربیتی با دانش آموزان همکلاسی،
مبصر، نظام و
که هر کدام طبق ضابطه خاص خود به انجام
رفتار می‌پردازند.

۳- اجتماع که متشکل است از مردم کوچه
و خیابان، عطار، نانوا، رفتگر، پلیس،
روحانی، قاضی، کارگر، همبارزیها و معاشران
که هر کدام ذوق و سلیقه خود را در نوع

انضباط

صل ایسری

عوامل انضباط:

در مورد انضباط فرزندان، عوامل
متعددی دخالت دارند که اهم آنها
بقرار زیرند:

خود میتواند درس بدی برای فرزندان باشد.

شما شاید خود بارها شنیده‌اید که طفل عملی را انجام داد و وقتی که به او اعتراض کردند که چرا چنین می‌کنند گفتم است چون پدرم چنین می‌کند و یا مادرم اینگونه است. غرض اینکه خوی و رفتار شخصی فرزندان ما ناشی از تجاری است که در اثر مشاهده الگوها بدست آمده است.

در طریق ایجاد انضباط آگاهانه

اینکه بخواهیم فرزندان ما انضباطی آگاهانه داشته باشند ضروری است آن را در آنها بوجود آوریم. اما اینکه جگونه میتوان آن را در آنها بوجود آورد آورد پاسخ این است که از راه:

۱- بیان مسائل ، تبیین و تحلیل مسایل و قضایا که در فرصت‌های مختلف باید از آن سود جست و آن چه را که کودک نمی دادند به او فهماند.

۲- ارائه رفتار صحیح و قابل عرضه توسط والدین و مرربیان و همه کسانی که بگونه‌ای با کودک در تماسند و او رفتارشان را بعنوان سندی برای خود میدانند.

۳- متفاوض کردن طفل به این نکته که دریابد رعایت انضباط بهترین راه و طریق برای رسیدن او به هدف مورد نظر است و

برخوردها اعمال میکنند و افراد جامعه از آن‌ها الگو گرفته و اقتباسی دارند.

۴- مذهب و تعالیم آن الیته براین اساس که توسط چهکسانی و تحت چه ضوابطی عرضه شوند و واحد چه شرایط و مقتضیاتی باشند و مردم را به چه سوی جهت دهند

۵- عوامل دیگر : چون وسایل ارتباط جمعی از رادیو، تلویزیون، مجلات، روزنامه‌ها، پوسترها، ضرب المثل‌ها، اشعار کنایات و استعارات و هر کدام بگونه‌ای در جهت‌دادن افراد مؤثّرند.

جنبه الگوی والدین :

در مرور انضباط همانگونه که ذکر کردیم نقش والدین از دیگران بمراتب مهمتر و مؤثّرتر است. کودک در خانه آداب و رفتاری که مورد نظر است می‌آموزد و آنچنان که بعدها آن را در اجتماع پیاده میکند. براین اساس است که میگوئیم خانواده باید بخود توجه کند و خود را بر اساس ضوابطی بسازد که خود خواستار آن برای فرزندان است.

درامر سازندگی فرزندان هیچ چیز بهترار آن نیست که والدین خود الگوی رعایت ضوابط و مقررات باشند و خود را فوق قانون ندانند. کودکان از پدر و مادر خود می‌آموزند بهمانگونه که گیاه از خورشید نور می‌گیرد. هرگونه عقلتی و سهل انگاری در این زمینه

این دستورات چه صورتی داشته باشد
پاسخ اینست که برای او باید صورت قانون
داشته باشند. این قانونها هستند که زندگی
را فرم میدهند، روابط را ساده و قابل فهم
میسازند. اما دستورات باید:

— ساده باشند

— قابل فهم باشند

— در طریق مصلحت کودک باشند

— در زندگی اورا بکار آیند

— عاقلانه و منطقی باشند

— به زندگی حال کودک مربوط باشند

— خلاصه باشند

— قابل اجرا باشند

— همه رفتار اورا در برگیرند

— تناسب سن و فهم طفل در آن مراعات
گردد.

— صریح و مشخص باشند.

— درآینده هم برای او درسی باشند.

اگر بخواهد به جای رسید چاره‌ای ندارد
جز اینکه منضبط باشد.

۴— قراردادن طفل در وضعی که در آن
انضباط نیست و بلکه بر عکس هرج و مرج
است. زیرا طفل خود از این اوضاع رنج
میبرد و دوست دارد هر چه سریعتر از آن
حالت بیرون آید.

۵— و بالاخره انجام کاری که جهت
فرزندان دلپذیر بوده و آنها بدان امر
راغب شوند و خواستار تکرار و تداوم آن
گردند و دوست بدارند که همان را انجام
دهند.

دستورات انضباطی :

به کودک باید اطلاعات لازم را داد و
آموخت که چه بکند و از چه امری دست
بردارد. براین اساس دادن دستورات
انضباطی برای او ضروری میشود. اما اینکه

عدم تربیت صحیح از همه چیزی به اسلام
بسیر ضرر زده است. «دامنه نی»